

Grönstrukturutredning för **Centrumbebyggelse på Backaplan, detaljplan 2**

Ylva Offerman, Karin Vilhelmsen & Kajsa Olsson
Park- och naturförvaltningen, Göteborgs stad
2020-06-04

Innehållsförteckning

Utredningens syfte.....	s.2
Sammanfattning.....	s.3
1. Bakgrund.....	s.4
Program för Backaplan - Föreslagen grönstruktur	
Nuläge - grönstruktur	
Sammanfattning tillgångsanalys - nuläge	
2. Förslag - Detaljplan 2	s.8
Föreslagen grönstruktur i detaljplan	
3. Vidare utredningar.....	s.10
Medskick till kommande detaljplaner	
Bilaga 1. Tillgångsanalyser Nuläge.....	s.12
Bilaga 2. Planeringsförutsättningar.....	s.14

Utredningens syfte

Park- och naturförvaltningen har tagit fram en grönstrukturutredning för detaljplan 2, Centrumbebyggelse inom Backaplan. Syftet med grönstrukturutredningen är att:

- Visa hur dagens bristande tillgång till grönstruktur delvis åtgärdas i och med detaljplanens förslag.
- Visa på förändringar mellan föreslagen grönstruktur i Program för Backaplan och föreslagen grönstruktur inom Detaljplan 2 Backaplan.
- Identifiera behov av fortsatta utredningar inom detaljplan 2.
- Identifiera viktiga medskick till kommande detaljplaner i Backaplan, baserat på tillgångsanalyser och förändringar mellan Program Backaplan och detaljplan 2.

Utredningen är innehåller tre delar: Bakgrund, Förslag och Vidare utredningar, samt två bilagor med Tillgångsanalyser och Planeringsförutsättningar.

Sammanfattning

Program för Backaplan (2019) med tillhörande inriktningsbeslut och ramavtal ligger till grund för detaljplan 2, Centrumbebyggelse på Backaplan. Mycket av grönstrukturen är redan given från Program Backaplan gällande parkernas storlek, läge och form, samt nyckeltal för andel grönyta per person. Förändringar har gjorts under tidigt skede i planprocessen för detaljplan 2, vilket givit nya förutsättningar att analysera utifrån i denna grönstrukturutredning. Förändringar från programhandling till detaljplan är:

- En bullerstörd parkyta som inte var medräknad i programhandlingen ingår nu i andelen parkmark i detaljplan. Kostnad för utformning och genomförande av bullskydd är inte medräknat i framtagna ekonomisk kalkyl för parkerna och behöver tas om hand i fortsatt arbete.
- Program Backaplan föreslår en 10 meter bred ekologiskt funktionell kantzon längs med hela Kvillebäcken. Möjligheten att en del av kantzonen kan ha en blandad zon med både ekologisk och social funktion kommer utredas inom detaljplanen. Anledningarna är dels av hänsyn till den fridlysta arten knölnate i Kvillebäcken, dels behovet av att öka andelen tillgänglig parkmark för sociala aktiviteter och dels att Staden kommit längre i det strategiska arbetet med blågröna stråk och ekologiska kantzoner i stadsmiljö sedan Program för Backaplan antogs.

Följande utredningar behöver tas fram inom dp 2:

- *Förslagshandling för parker och AUG*
- *Kvillebäcken - ekologiskt funktionell kantzon*
- *Bullerskydd - utformning och kostad*
- *Dansbanan - flytt eller compensation?*

För syfte och mer utförlig beskrivning av respektive utredning se avsnitt 3. *Vidare utredningar* på sidan 10.

Medskick till kommande detaljplaner i Backaplan

- Säkra de tänkta parkytorna från programskedet (t.ex. delar av Kvilleplatsen) som inte kommer ingå i detaljplan 2.
- En stadsdelslekplats behöver tillskapas inom Backaplansområdet. Lämplig plats behöver utredas närmare. Om södra delen av Kvillebäcksparken inte är aktuell på grund av buller och luftkvalitet bedöms den bostadsnära parken nordost om skolan på Skolgatan, i kommande detaljplan 3 vara lämpligt alternativ.

1 Bakgrund

Program för Backaplan

PROGRAM FÖR BACKAPLAN

INOM STADSDELARNA BACKA, KVILLEBÄCKEN, TIVELUNDBY, TINGSTADSVÄSEN OCH LUNDBYVÄSEN I GÖTEBORG

GODKÄNNANDEHANDLING MARS 2019
DIARIENUMMER: 0478/16

För Backaplan finns ett antaget planprogram (2019) med tillhörande ramavtal och ekonomiskt inriktningsbeslut beslutat av kommunfullmäktige. Programmet föreslår en utveckling av Backaplansområdet med cirka 7500 nya bostäder, offentlig service och ca 140 000 kvm handel.

Föreslagen grönstruktur

Programmet föreslår en grönstruktur i form av fyra bostadsnära parker och en stadsdelspark (som är en vidareutveckling av befintliga Kvillebäcksparken). Parkerna ska vara sammankopplade med ett grönt promenad- och aktivitetsstråk (kallat *aktiv urban grönska, AUG*).

Stadsdelsparken ska enligt programmet bli totalt ca 8,5 hektar stor. De bostadsnära parkerna ska minst vara 0,2 hektar. AUG är ska bidra med 0,7 hektar grönyta till området.

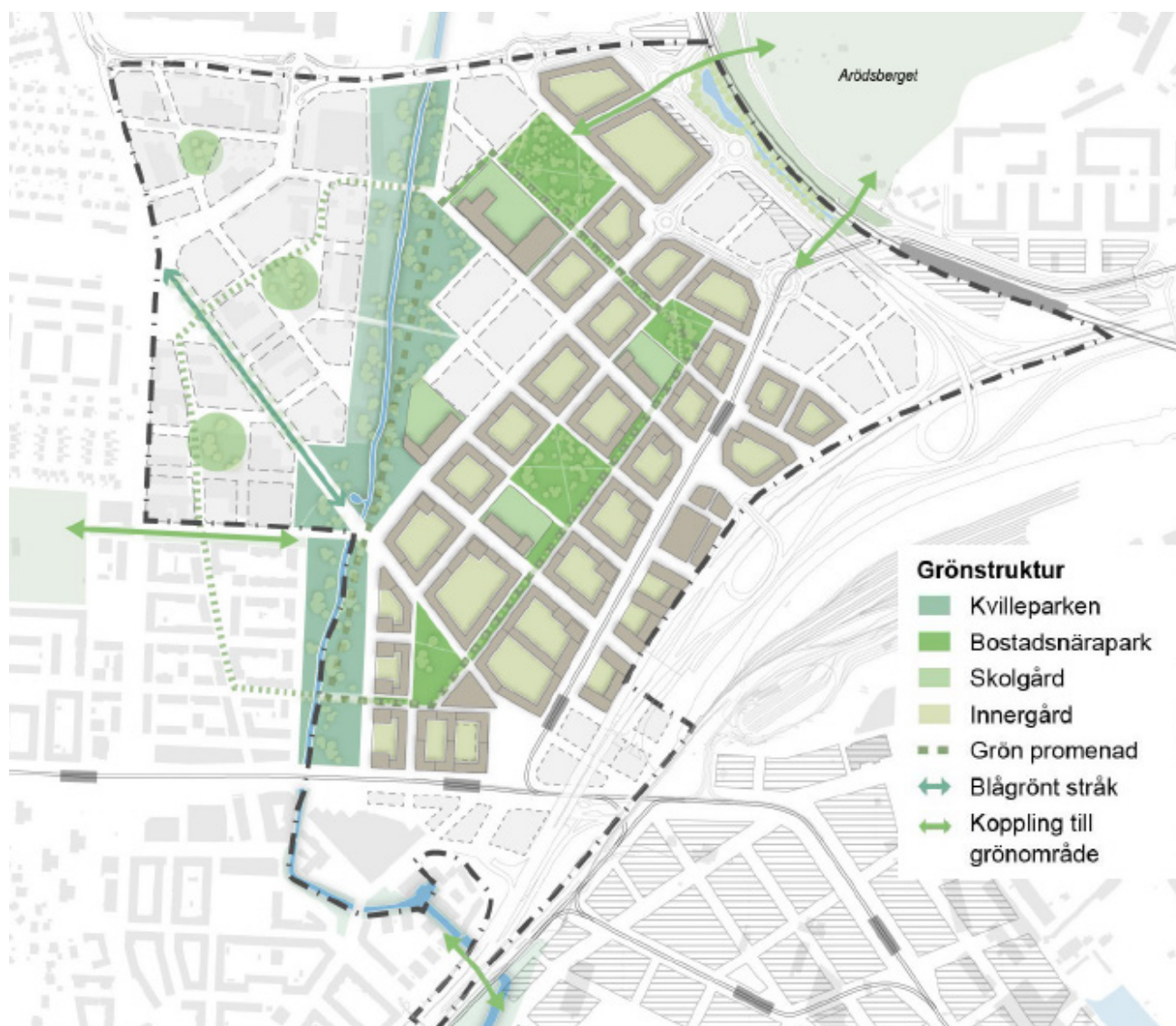

Bild: Karta över planerad grönstruktur från Planprogram för Backaplan (2019)

Nyckeltal för Stadsbyggnadskvaliteter

Programmet har tagit fram nyckeltal för Stadsbyggnadskvaliteter, som är en konkretisering av Vision Älvstaden och som tar stöd i aktuell stadsbyggnadsforskning och från FN kring hållbar stadsbyggnad. Både i Grönstrategin (2014) och Arkitekturpolicyn (2018) framgår att planeringen ska säkerställa god tillgång till offentlig plats för boende, arbetande och besökare i området.

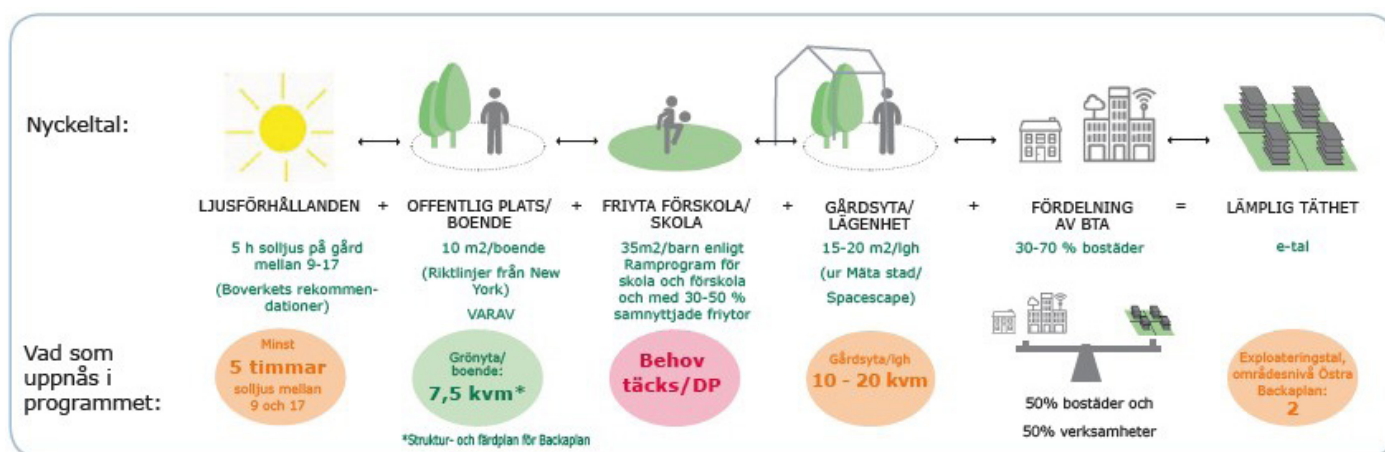

Bild: Stadsbyggnadskvaliteter ur Planprogram för Beckaplan (2019)

Enligt programförslaget kommer Beckaplanområdet tillhandahålla 10 m² offentlig plats per boende, varav 7,5 m² grönyta/boende. I totalsiffran för grönyta räknas alla parker och AUG in, med undantag för bullerstörd parkyta i Kvillebäcksparken och etablering av ekologisk kantzon på 10 meter på vardera sida av Kvillebäcken.

Samnyttjan av park

Alla parker föreslås ha en viss yta som samnyttjas med förskola och skola. Detta eftersom tillräckligt stor friyta per barn ej uppnås inom tänkt förskole- och skolgård. Förskolorna har sina kompensationsytor i de bostadsnära parkerna, medan skolbarnen även har tillgång till ytor i stadsdelsparken. Högst 30 % av en park får samnyttjas.

Ekologisk kantzon

Programmet föreslår att en ekologisk funktionell kantzon på 10 meter etableras längs stränderna på båda sidor av Kvillebäcken. Genom att förbättra bäckens utformning och minska tillförseln av skadliga ämnen och näringsämnen ska Kvillebäcken uppnå god ekologisk och kemisk status enligt miljökvalitetsnormerna. En bearbetning av kantzonen kan störa förekomsten av den rödlistade arten knölnate som lever i bäcken. Därför bör inte bäckens kanter inte bearbetas i södra delen av bäcken, där knölnate har stabil förekomst. I programmet står även att:

”Inom en 30-meters zon från bäckens stränder får anlagda ytor som till exempel lekplatser, mindre paviljonger, gång-och cykelvägar samt andra hårdgjorda ytor max utgöra 15%, för att förbättra de ekologiska värdena.”

Nuläge Grönstruktur

Planområdet utgör en del av Backaplanens industri- och handelsområde. I öster kopplar området an till Kvillebäckens bostadsbebyggelse och i väst och söder angränsar området till Lundbyleden respektive Hjalmar Brantingsgatan. Vägarna utgör stora barriärer i stadslandskapet och begränsar möjligheterna att nå omkringliggande målpunkter och naturområden som till exempel Ramberget.

Inom detaljplanområdet är Kvillebäcksparken och Kvilleplatsen de enda offentliga grönyrtorna i området i dag. Väster om Backaplan ligger stadsdelsparken Fjärdingsparken som bidrar till delar av områdets tillgång till stadsdelpark.

Kvillebäcksparken

Kvillebäcksparken är en långsmal park utmed Kvillebäcken. Längs båda sidorna av bäcken finns promenadvägar och på östra sidan finns Kvillebäcksparkens lekplats. Lekplatsen är en samnyttjansyta för de förskolor som finns i Östra Kvillebäcken.

I nära anslutning till lekplatsen finns grillplatser och två trädäck ut mot vattnet. De klippta gräsyrtorna närmast vattnet erbjuder möjligheter för picknick. Parken som helhet har förutsättning för vistelsekvaliteterna *lek*, *picknick*, *mötesplats* och *grön oas*¹. Med bullernivåer över 50 dB (medelvärde/dygn) erbjuder parken däremot inte möjligheter för kvaliteten *vila*. Parken är mycket välanvända vilket återspeglas i slitage av grönytor och lekredskap. I en naturvärdesinventering² som gjordes i samband med planprogrammet bedömdes Kvillebäcken och dess kantzoner ha höga naturvärden. Kantzonen är en gynsamm miljö för både insekter, kärlväxter och fåglar och i bäcken finns Svergies säkraste lokal för knölnate som är en rödlistad och fridlyst art.

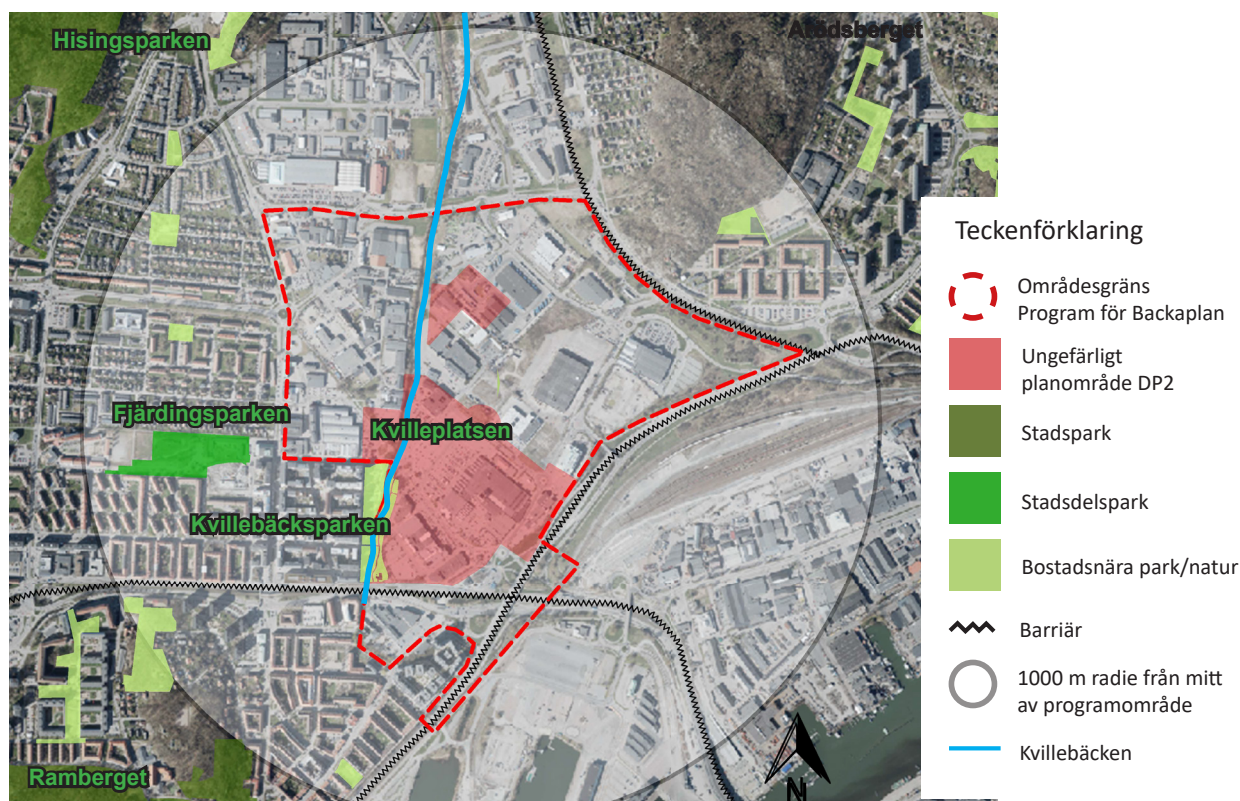

Bild: Karta över befintlig grönstruktur i Backaplan med omnejd.

¹ Se Sociotopvärden sidan 15

² Mattsson, J. (2018). Naturvärdesinventering i Backaplan, Göteborgs kommun, 2018, Calluna AB

Kvilleplatsen

Norr om Kvillebäcksparken ligger Kvilleplatsen. På platsen finns en dansbana med högtalare där det är möjligt att koppla in egen musik. Platsen utformades i dialog med lokala ungdomar och är i första hand skapad för att locka och engagera unga tjejer. Förutom dansbanan finns sittplatser, planteringar, utrustning för parkour och gestaltad belysning. Platsen är en viktig mötesplats för en del ungdomar i området.

Bild till vänster: Kvillebäcksparken

Bild till höger: Knölnate

Sammanfattning av tillgångsanalys - nuläge

I Bilaga 1. Tillgångsanalys - Nuläge (sid 12-13) analyseras tillgång till bostadsnära park, stadsdelspark och lekplats. Utgångspunkten för analyserna är *Grönstrategi för en tät och grön stad* och *Riktlinje för lekplatser* (sid 14-15). Analyserna visar vilka förutsättningar som finns för pågående och kommande detaljplaner för Backaplan:

- Delar av området saknar tillgång till bostadsnära park och stadsdelspark. Delar av området har tillräcklig nära till Kvillebäcksparken, men denna park är redan idag utsatt för ett högt besöksstryck och slitage.

Kommentar: Tillgången på park kommer öka om förslag på grönstruktur i Program för Backaplan följs. Dock kommer de mindre parkytorna som föreslås, få ett högt slitage, särskilt de samnyttjade ytorna.

- Området saknar en stadsdelslekplats, men har god närhet till en områdeslekplats - Kvillebäcksparkens lekplats. Denna lekplats är dock välanvänd och samnyttjas med närliggande förskoleverksamhet, vilket innebär att den redan idag är utsatt för ett högt slitage.

Kommentar: En stadsdelslekplats behöver tillskapas i Backaplan. Lämplig plats behöver utredas närmare. Om södra delen av Kvillebäcksparken inte är aktuell på grund av buller och luftkvalitet bedöms den bostadsnära parken nordost om skolan på Skolgatan, i kommande detaljplan 3 vara lämpligt alternativ.

- Parker i nära anslutning till planområdet erbjuder många av de parkkvaliteter som efterfrågas i Grönstrategin. Dock saknas tillgång till parkmiljöer som erbjuder möjligheter till *Vila* och *Promenad* enligt riktvärdestabell på sidor 14-15.

*Kommentar: Det är viktigt att prioritera att tillskapa förutsättningar för parkkvaliteterna *Vila* och *Promenad* i kommande parker. Här är både läge på parkerna samt åtgärder för att minska buller är viktiga parameterar.*

2 Förslag - Detaljplan 2

- inför samråd

Program för Backaplan, liksom tillhörande ekonomiskt inriktningsbeslut och ramavtal ligger till grund för detaljplanen. Detaljplanen syftar till att utveckla bostäder, verksamheter och centrumhandel vid Hjalmar Brantingsplatsen och norrut längs Kvillebäckens södra del. Planen möjliggör för cirka 2200 nya bostäder, vilket innebär ett tillskott på ungefär 5300 nya invånare³.

Föreslagen grönstruktur inom detaljplan

Inom detaljplanen kommer en del av stadsdelsparken att utökas och utvecklas och två två bostadsnära parker kommer att tillskapas. Delar av det föreslagna promenad- och aktivitetsstråket (kallat *aktiv urban grönska, AUG*) ingår i detaljplanen.

Föreslagen grönstruktur inom aktuell detaljplan (ungefärlig plangräns i rött). Totalt: 44 632 kvm grönyta (exklusive kantzon på 10 meter.). Måtten på grönytor är daterade till 2020-06-04, förändringar kan ske under detaljplanprocessen.

³ Schablonsiffra 2 vuxna och 0,4 barn per bostad.

Nyckeltal för grönyta per boende

Föreslagen grönstruktur inom detaljplan 2 (samrådsförslag) uppnår planprogrammets nyckeltal om 7,5 kvm grönyta per boende. En förändring från programförslaget är att den bullerstörda ytan av stadsdelsparken räknas in i grönytetalet med krav på bullerskydd. En annan förändring är att tänkta parkytor vid Kvilletorget utgår. En tredje är en något förändrad schablonsiffra för antal boende per lägenhet, från 2 vuxna och 0,5 barn till 2 vuxna och 0,4 barn. Vad som t.ex. kan påverka om nyckeltalet förändras under planarbetets gång är: utredning om den ekologiska kantzonen delvis kan innehålla sociala funktioner och räknas in i nyckeltalet, studier om i vilken mån AUG rymmer grönska samt förändrad exploateringsgrad.

Parkernas utbredning - smala sektioner och spetsiga hörn

Formen på en park och den faktiska utbredningen är viktigt för att kunna skapa kvalitativa parker. Smala sektioner och spetsiga hörn skapar generellt sämre förutsättningar, då det blir svårt att få plats med de funktioner och värden som krävs för att skapa en god parkmiljö.

Stadsdelsparken är på många ställen smal, vilket innebär att det kommer att bli svårt att rymma de parkkvaliteter som en stadsdelspark bör innehålla. Detta gäller särskilt behovet av en stadsdelslekplats, som kräver en större sammanhängande yta.

I den södra delen av stadsdelsparken finns det tillräckligt med yta, men närhet till befintlig lekplats väster om Kvillebäcken samt läget invid en trafikerad väg, gör att platsen behöver studeras närmare innan beslut tas om att stadsdelslekplatsen ska ligga här. Alternativ på lämplig plats för stadsdelslekplats bedöms vara i den bostadsnära parken nordost om skolan på Skolgatan, i kommande detaljplan 3.

Dagvattenfördröjning och skyfallshantering i park

Alla parker och AUG inom detaljplanen är i (pågående) dagvattenutredningen för planen utpekade som ytor för fördröjning av dagvatten och ytor för skyfallshantering. Hur dessa ytanspråk och krav på höjdsättning i parkerna kan uppfyllas samtidigt som parkerna ska fungera som parker med sociala vistelsekvaliteter behöver utredas vidare, se nästa sida.

Samnyttjan av park för förskola/skola

Alla parker inom detaljplanen innehåller en yta för samnyttjan av förskola/skola (max 30% av parkens totala yta). Särskilda kriterier för vad som behöver beaktas vid samnyttjansytor har tagits fram av park- och naturförvaltningen - se *Bilaga 2 Planeringsföresättningar - Kriterier för samnyttjan av allmän plats PARK/NATUR*, sidan 17.

3 Vidare utredningar

För att säkra detaljplanens genomförbarhet måste följande utredningar tas fram inom detaljplan 2:

Förslagshandling för parker och AUG

Syfte: Tidig gestaltning av parkerna och AUG på konceptuell nivå (karaktär, funktion, innehåll m.m), belysa genomförandefrågor samt tillhörande kostnadsbedömning.

Följande är särskilt viktigt att beakta:

- Alla parker och AUG föreslås ta hand om dagvatten och skyfall, vilket kommer påverka höjdsättning av parkerna och påverka gestaltningen. Att parkerna blir kvalitativa parkmiljöer med vistelsevärden behöver säkras.
- Alla parker ska samnyttjas till max 30%. Hur påverkar det parkernas gestaltning?
- AUG är ett outforskat stadsbyggnadselement. Här finns möjligheter och utmaningar kopplat till att skapa vistelsevärden i närhet av trafikmiljö. Frågor rörande förvaltning och kostnader behöver särskilt beaktas.
- Särskild fokus på att skapa parkytor som erbjuder förutsättningar för *Vila* och *Promenad* då dessa saknas helt inom området idag. En viktig förutsättning för *Vila* är en ljudmiljö på mindre än 50db/dygn. (Se tabell sid 15.)
- Parken närmast kulturhuset ska gestaltas i samverkan med uppförandet av nytt kulturhus, för att byggnad och park ska dra nytta av varandra.
- Målnivå inom grönytefaktor ska uppnås, för park gäller 0,55.

Kvillebäcken - ekologiskt funktionell kantzon

Syfte: En översiktlig rapport om utbredning och utformning av den ekologisk funktionella kantzonen längs Kvillebäcken för att tillgodose vattenkvalitet samtidigt som hänsyn tas till knölnate.

Undersöka möjligheten om delar av kantzonen kan ha en blandad zon med både ekologisk och social funktion. Program Backaplan föreslår en 10 meter bred ekologiskt funktionell kantzon längs med hela Kvillebäcken. Möjligheten att en del av kantzonen kan ha en blandad zon med både ekologisk och social funktion kommer utredas inom detaljplanen.

Dels har Staden kommit längre i det strategiska arbetet med blågröna stråk och ekologiska kantzoner i stadsmiljö, sedan Program för Backaplan antogs. Dels finns ett behov av att öka andelen tillgänglig parkmark för sociala funktioner. Dels innebär förekomsten av knölnate i Kvillebäcken vissa begränsningar i hur strandlinjen får påverkas. Dessa begränsningar innebär att alla de funktioner som vore önskvärda inom 10 meter inte är möjliga (t.ex. skapa grunda vikar), vilket öppnar för möjligheten att sociala och ekologiska funktioner kan samfungera inom en del av 10 meters zonen.

Bullerskydd - utformning och kostnad

Syfte: Utformning av bullerskydd ytan i söder av Kvillebäcksparken

Viktigt att utformningen bidrar till en attraktiv parkentré. Bullerskyddet får gärna vara multifunktionellt. Bullerskydd var inte aktuellt i Program för Backaplan och ingår därför inte i den ekonomiska kalkylen. Kostnadsfördelning för bullerskydd behöver utredas.

Dansbanan - flytt eller compensation?

Syfte: Undersöka om nuvarande dansbana går att flytta eller går att kompensera och var ny placering kan vara aktuell.

En konsekvens av Swedenborgsgatans sträckning är att dansbanan på Kvilleplatsen inte kan ligga kvar på nuvarande plats. Dansbanan utrustning är flyttbar, men en ny betongplatta behöver gjutas på eventuell ny plats.

Medskick till kommande detaljplaner i Backaplan

Frågor som belysts i grönstrukturutredningen men som inte kan lösas inom detaljplan 2 för Backaplan behöver tas om hand i kommande detaljplaner. De listas här:

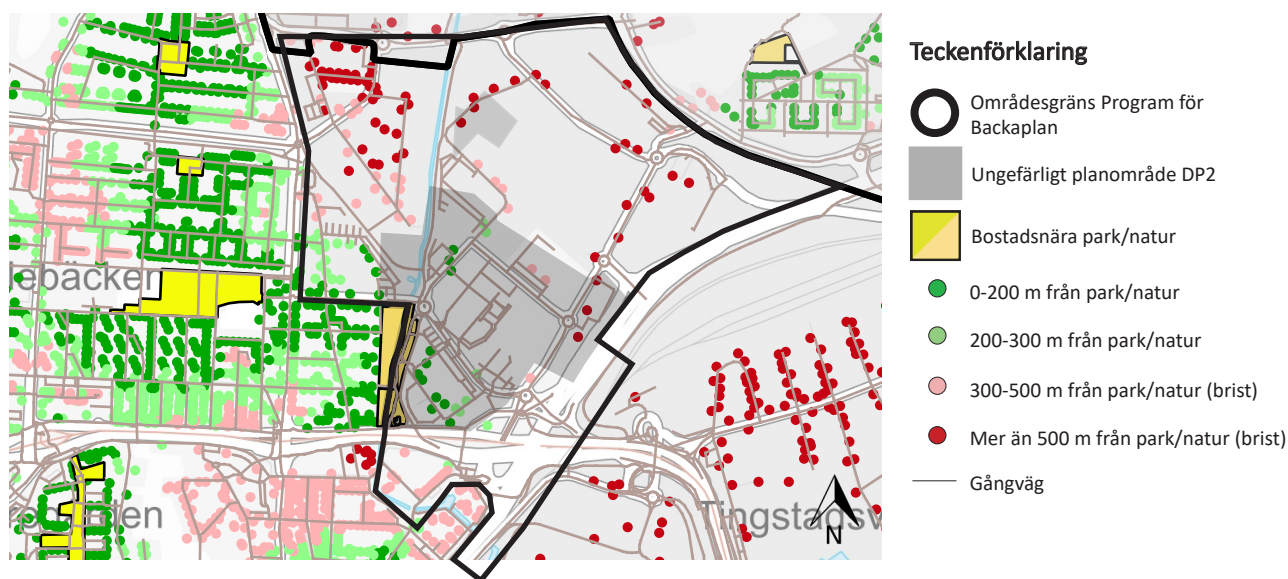
- Säkra de tänkta parkytorna från programskedet (t.ex. delar av Kvilleplatsen)
- En stadsdelslekplats måste tillskapas inom Backaplansområdet. Lämplig plats behöver utredas närmare. Om södra delen av Kvillebäcksparken inte är aktuell på grund av buller och luftkvalitet bedöms den bostadsnära parken nordost om skolan på Skolgatan, i kommande detaljplan 3 vara lämpligt alternativ.

Bilaga 1.

Tillgångsanalys - Nuläge

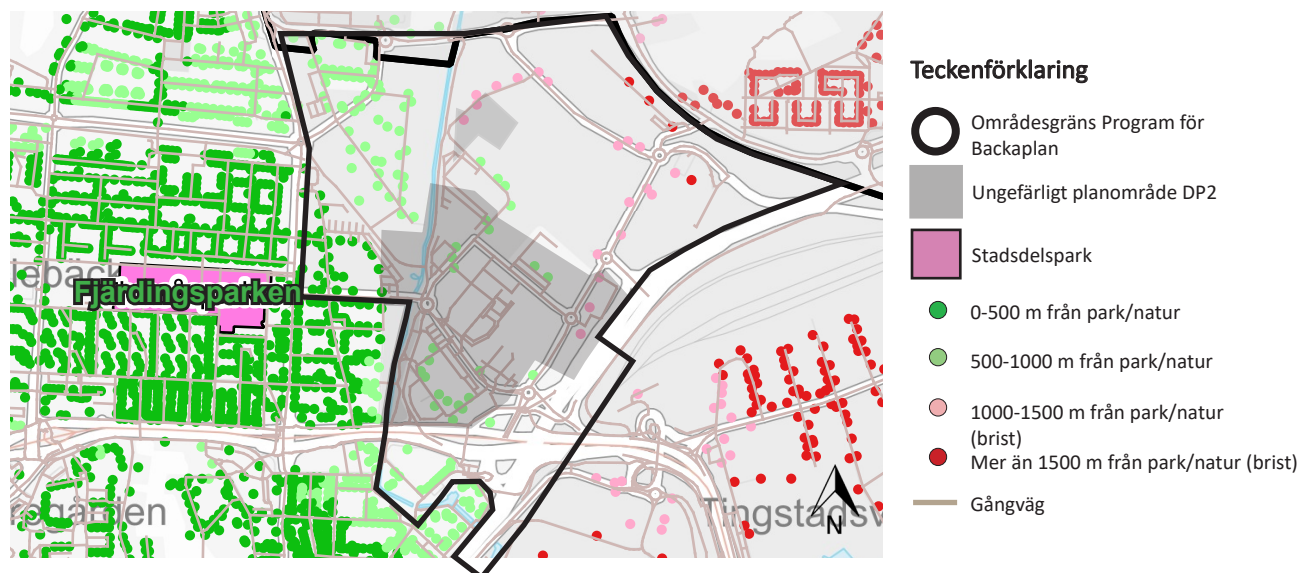
Tillgång till bostadsnära park

Enligt riktvärden i stadens styrdokument *Grönstrategi för en tät och grön stad* (2014) ska alla stadens invånare ha 300 meter till en bostadsnära park eller naturområde på minst 0,2 hektar utan att behöva korsa en större barriär.⁴ Analyskartan nedan visar att delar av området har bristande tillgång till bostadsnära park och natur.

Tillgång till stadsdelspark

Enligt riktvärden i stadens styrdokument *Grönstrategi för en tät och grön stad* (2014) ska alla stadens invånare ha max 1000 meter till en större stadsdelspark på minst 2 hektar utan att behöva korsa en större barriär.⁴ Analyskartan nedan visar att de västra delarna av Backaplansområdet har god tillgång till stadsdelspark, p.g.a. Fjärdingsparken i väster.

⁴ Läs mer om Grönstrategins riktvärden på sida 14

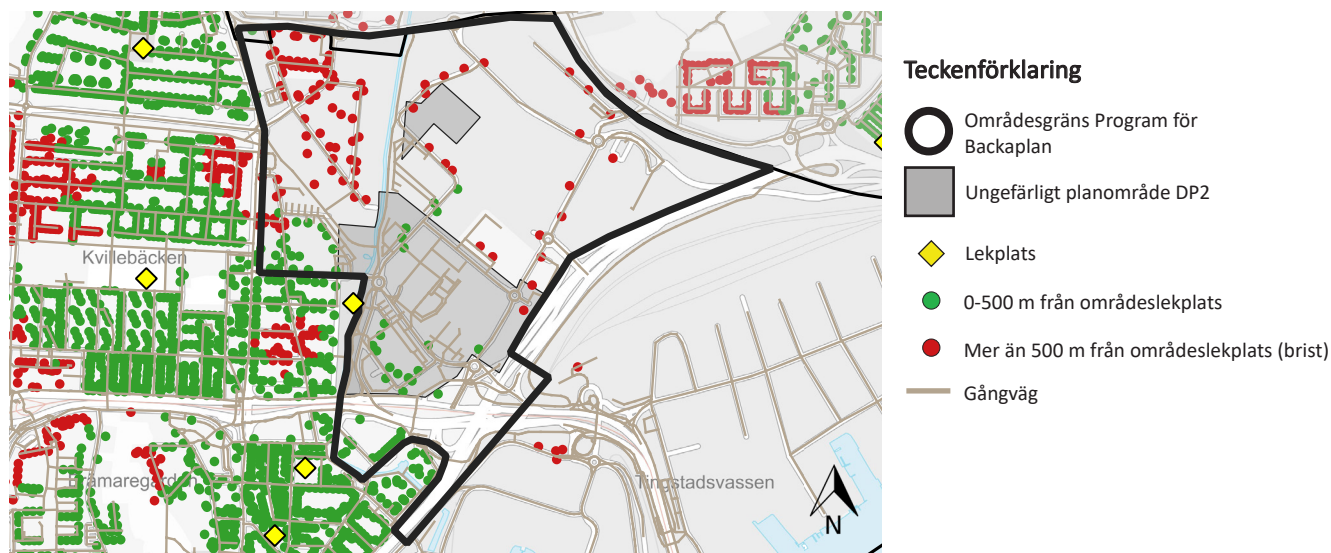
Tillgång till lekplats

Enligt riktvärden i styrdokumentet *Riktlinje för lekplatser* (2019) bör alla stadens invånare ha tillgång till en områdeslekplats inom 500 meter från bostaden respektive en stadsdelslekplats inom 1000 meter utan att behöva korsa en barriär.⁵

I närområdet finns inga lekplatser som når upp till kvaliteterna av en stadsdelslekplats, vilket är en större lekplats som riktar sig till både äldre och yngre barn. Detta innebär att planområdet idag har bristande tillgång till den här typen av lekplats.

Gällande områdeslekplatser - lekplatser riktade främst till små barn - ser läget bättre ut, då i stort sett hela planområdet når Kvillebäcksparkens lekplats inom 500 meter. Lekplatsen är gestaltad och har ett varierat utbud av lekredskap. Förutom att försörja områdets invånare används lekplatsen även som friyta för de närliggande förskolorna och är därför inhängnad.

Då lekplatsen samnyttjas, och är en av få lekplatser i ett tätbebyggt område, är den utsatt för ett högt besöksstryck och slitage.

⁵ Läs mer om Lekplatsriktlinjens riktvärden på sida 16.

Bilaga 2.

Planeringsförutsättningar

Grönstrategi för en tät och grön stad

Grönstrategi för en tät och grön stad är en målbild för hur en önskvärd grönstruktur i Göteborg kan se ut och fungera. Grönstrategin beskriver och sätter minsta mått på olika typer av gröna friytor, och klargör att alla boende och arbetande i Göteborg ska ha tillgång till parkmark inom 300 m från bostaden eller arbetsplatsen. Grönstrategin är ett planeringsdokument som ska ligga till grund för all planering i Göteborg. Grönstrategins olika park- och naturtyper:

Typ av område	Närhet till bostad utan barriär	Storlek	Kvaliteter
Bostadsnära parker och naturområde Litet grönområde som används främst av boende och verksamma i omgivande kvarter	300 meter från bostad Inte korsa trafikleder, större vattendrag eller större nivåskillnader	Minst 0,2 hektar	Sociotopvärden: Vila, Mötesplats Varierat växt- och djurliv Grön oas/plats/park/natur
Stadsdelspark Park som framförallt besöks av de som bor i den omgivande stadsdelen	1 kilometer från bostad, 15 minuters promenad Inte korsa trafikleder, större vattendrag eller större nivåskillnader	Minst 2 hektar	Sociotopvärden: Vila, Mötesplats, Picknick, Sällskapslek, Promenad, Lek Variation i karaktär mellan närliggande stadsdelsparker Varierat växt- och djurliv Grön oas/plats/park/natur
Stadspark Mångfunktionell park som är så attraktiv att den lockar människor från hela Göteborg	30 minuter med kollektivtrafik	Tillräckligt stor och attraktiv för att rymma och locka många människor och tåla användning	Tydligt särpräglad karaktär Variation mellan olika stadsparker Rikt växt- och djurliv
Större natur- och rekreationsområde Stort naturområde med ett flertal biologiska och rekreativa värden	30 minuter med kollektivtrafik	Tillräckligt stor och attraktiv för att rymma och locka många människor och tåla användning	Tydligt särpräglad karaktär Rikt växt- och djurliv

Källa: Grönstrategi för en tät och grön stad, park- och naturförvaltningen, Göteborgs stad (2014)

Sociotopvärden

Stadens grönstruktur ska ha förutsättningar för att inhysa olika parkkvaliteter. I följande tabell redovisas de sociotopvärden som ska finnas i en bostadsnära park respektive en stadsdelspark, och vilka fysiska förutsättningar detta kräver: Sociotopvärden är ett sätt att beskriva kvaliteter på en plats, och vilka förutsättningar en park måste ha för att kunna inhysa en viss funktion. Sociotopvärden används som ett planeringsverktyg med syfte att skapa mångfunktionella parker och naturområden av hög kvalitet.

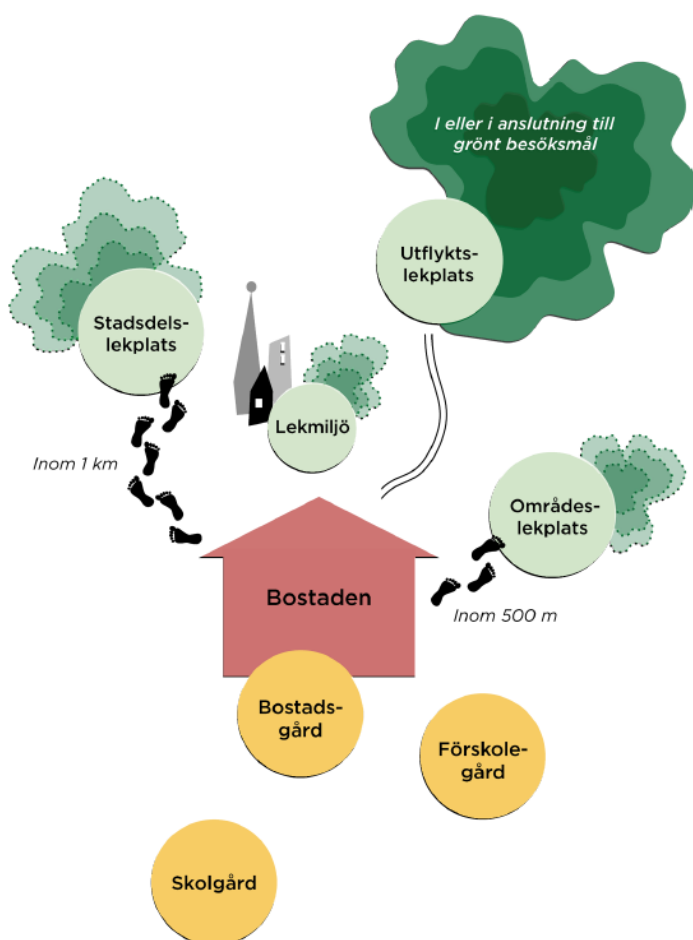
	Kvaliteter (sociotopvärden)	Förutsättningar
BOSTADSNÄRA PARK Inom max 300 meter från bostad	Vila - Lugn och ro - Avkoppling - Hämta kraft	Större delen av parkytan understiger ljudnivå på 50 db
	Mötesplats* - Folkliv - Umgås - Titta på människor - Ha möten	- Parken behöver vara minst 45 m bred - Innehålla sittplatser - Minst hälften av parkytan är solbelyst kl 12 vid vårdagsjämning - Plan, öppen yta
	Grön oas - Lummighet och/eller omslutande rumslighet - Kontrast mot omgivningen	- Huvudsakligen vegetationstäckt mark - Parken behöver vara minst 45 m bred
	Varierat växt- och djurliv Många arter av växter och djur	- Variation av livsmiljöer både övergripande livsmiljöer, t.ex. lövskog, och ett småskaligare livsmiljöer, exempelvis grova träd med bohål. (Ett varierat växt- och djurliv kallas också en stor biologisk mångfald.)
STADSDELSPARK Inom max 1 kilometer från bostad	Picknick - Picknick - Grilla - Utflykt med fika	- Attraktiv plats - Tillgängliga sittplatser
	Sällskapslek - Boule - Kubb - Brännboll	- Parken behöver vara minst 45 m bred - Plan, öppen yta klippt gräs
	Promenad - Promenera - Vandra - Strosa	- Underlag, tillgänglighet, variation? - Minsta mått sammanhängande stråk 500 m - Möjlighet till vila - sittplatser - God orienterbarhet
	Lek - Lekplats och/eller fri lek - Till exempel; kojbygge åka lådbil, åka pulka, klättra, cykla, vattenlek	- Tillrättlagd lek i form av lekredskap och/eller ej tillrättlagd lek i form av annat än lekredskap - Plan yta och/eller ojämn terräng

* Naturområden har i vissa fall andra förutsättningar än park för att erbjuda mötesplats. Här är folkliv inte alltid det mest uppskattade. Förutsättningar kan vara en glänta, en utsiktsplats vid stråk, eller en grillplats.

Källa: Stadsdelsvis Grönplan för Lundby, park- och naturförvaltningen, Göteborgs stad (2018)

Riktlinje för lekplatser

Park- och naturförvaltningens riktlinje för lekplatser ska ge vägledning för hur förvaltningen ska planera, sköta, förvalta och utveckla stadens lekplatser. Fem principer har tagits fram och ska ligga till grund för arbete med allmänna lekplatser och andra lekmiljöer. För att skapa en lekvänlig stad för alla ska stadens lekplatser vara: nära; för alla; utvecklande och stimulerande; säkra samt hållbara. storlek, avstånd och placering. innehåll och gestaltning. Den ordnade lekplatsen ger barnen utrymme för lek och är en viktig symbol för deras rätt till staden. Men leken sker inte bara på lekplatser utan finns överallt där barn rör sig. Lekmiljö är inte bara en kategori utan också ett förhållningssätt som handlar om att skapa en stad som lockar till lek - en lekvänlig stad.

Områdeslekplats

- Bör finnas inom 500 meters promenad från bostaden utan att passera större barriär.
- Bör placeras i anslutning till park- eller naturmark för att skapa förutsättningar för att leken kan fortsätta in till naturen. Det är dock viktigt att lekplatsen endast upplevs vara en del av parken och att säkra sociotopvärdena som gäller för aktuell kategori av park.

Stadsdelslekplats:

- Bör finnas inom 1 km från bostad.
- Ska ligga lättillgängliga genom närhet till god kollektivtrafik och lätt att hitta till och från via trygga och tillgängliga gångvägar.
- Bör ligga i anslutning till park- eller naturmark framförallt till stads- eller stadsdelsparker för att skapa förutsättningar för att leken kan fortsätta in till naturen.

Utflyktslekplats

- Ska placeras väl spridda över hela staden.
- Ska vara lättillgängliga genom närhet till god kollektivtrafik och lätt att hitta till och från via trygga och tillgängliga gångvägar.

Park- och naturförvaltningens Kriterier för samnyttjan av allmän plats PARK/NATUR

Bedömning av samnyttjan av planlagd allmän plats park/natur förutsätter att minsta godtagbar andel friyta/offentlig grönyta (rel. Generell målsiffra 15 % offentliga platser av den totala markytan) överenskommits och tillgodosetts i planen/programmet utöver mark som föreslås för samnyttjan.

KRITERIER:

- Bedömning om samnyttjan ska göras i ett tidigt skede i samband med att ramarna sätts för tillgång offentlig plats.
- Samnyttjad yta ska utgöra max 30 % av aktuellt park/naturområde.
- Platsen är utformad och sköts för allmänt parkändamål inom park- och naturs budget i samråd med sekundäranvändare.
- Inget staket eller avgränsning som möjliggör låsning eller utestängning av besökare. (Staket kan uppföras för säkerhet)
- Inga byggnader eller faciliteter för annat än parkändamål
- De kvaliteter som samnyttjas för förskola/skola är "ytqualiteter" eller platsspecifika kvaliteter. Exempel kan vara stora öppna ytor för spring och bollek, klätterträd eller buskar för lek, pulkabackar eller särskilda naturupplevelser. De lekvärden som tillgodoses hör framförallt hemma i "den vilda zonen" men även delar av den "vidlyftiga zonens lekvärden", såsom de beskrivs i dokumentet "Utemiljö vid förskolor i Malmö - ett verktyg för planering, utformning och bygglovgranskning" kan vara lämpliga att samnyttja på allmän plats

BEGREPP

Allmänt parkändamål

VAD: Med allmänt parkändamål avses att grönområdet huvudsakligen används för till de parkkvaliteter/sociotopvärden som beskrivs i Grönstrategin 4.3.7 Riktvärden för parker och naturvärden. Platsen ska upplevas som allmänt tillgänglig och inte avsedd för viss verksamhet.

VEM: Den huvudsakliga användaren är den enskilde invånaren eller besökaren även om viss användning kopplade till verksamheter, såväl offentlig som privata förekommer.

MÅL: Målet med Grönstrategin och de offentliga gröna rummen är att bidra till att: "Göteborg är en tät och grön stad där de offentliga platserna bidrar till ett rikt och hälsosamt stadsliv"

"Göteborg är en tät och grön stad med ett rikt växt- och djurliv och där ekosystemens tjänster tas tillvara."

Sekundäranvändare

Exempel på sekundäranvändare:

- Förskola/skola som på grund av otillräcklig yta eller kvalitet inte tillgodoser det hela behovet av friyta inom kvartersmark
- Anläggning som förmår ta hand om skyfall eller dagvatten

